

بررسی نقش بازی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی

سیده زینب فرحانی پور

دانشجوی کارشناسی، آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان بندرعباس

Email: sz.farhani۳۱۳@gmail.com

چکیده

یکی از فعالیت های مهم کودک که بخشی از روز را به آن می پردازد بازی است که بر تمام ابعاد رشد کودکان تاثیر فراوان دارد. کودک عاشق بازی است و شاید شدیدترین محدودیت برای او آن باشد که از بازی محروم می کنیم. فعالیت و علاقه مندی کودک به بازی نشانه های سلامت اوست، اگر کودکی تمایل به بازی کردن نداشته باشد باید به جستجوی علل آن پرداخت. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش و تاثیر بازی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی می باشد که جهت تحقق این موضوع، مؤلفه هایی چون تعریف بازی، تاریخچه بازی، انواع بازی از نظر چگونگی اجرا، نقش بازی در آمادگی کودکان برای دبستان، بازی در دبستان، نقش بازی در رشد کودکان و ... مورد مذاقه قرار خواهند گرفت.

واژگان کلیدی: بازی، فعالیت، کودک، آموزش

مقدمه

بازی، هم چنان که وسیله سرگرمی است، جنبه آموزشی و سازندگی نیز دارد و در برخی از موارد اشتغال کودک به بازی بیش از ارزش خواندن کتاب است. کودکان در خلال بازی ها به ویژه بازی های آموزشی، به مفاهیم ذهنی جدیدی دسترسی پیدا میکنند و مهارت های بیشتر و بهتری را کسب می نمایند. آنان به کمک بازی، تجرب ارزنده ای به دست می آورند و در حین بازی، مطالب آموختنی بدون فشار و با میل و رغبت فرا گرفته می شود. به همین دلیل برخی مربیان و دست اندر کاران تعلیم و تربیت معتقدند که هر گونه مطالب درسی را باید فقط همراه با بازی به کودک آموخت و اصولاً بهتر است ساعات رسمی دروس مدارس ابتدایی را به ساعات بازی های خلاق و آموزنده تبدیل کرد. بطور کلی آنچه در بازی ها مورد نظر است چگونگی استفاده از بازی در رشد قوای حسی- حرکتی و به فعالیت و داشتن کودک از طریق تمرین با وسایل بازی است. در نهایت می توان گفت که بازی خود مدرسه بزرگی است که کودک در آن تربیت می شود و به عبارت دیگر وسیله است که کودک خود را با آن تربیت می کند و بی شک این تربیت بهترین و مفید ترین نوع تربیت است و لذا در فعالیت های بازی نباید اجبار و اکراهی باشد و وظیفه معلم فقط راهنمایی فعالیت های دانش آموز است. (شعاری نژاد ۱۳۶۸). هر گاه بازی بعنوان وسیله ای جهت کسب لذت و انجام فعالیت از طرف کودک و به قصد فراهم آوردن امکاناتی جهت تعامل با محیط صورت گیرد بازی نامیده می شود اما هرگاه بازی با قصد نیل به هدفی آموزشی طرح ریزی گردد در حقیقت نوعی برنامه ی آموزشی با وسیله ی آموزشی است. ویژگی های خاص بازی و فواید گوناگون آن در رشد همه جانبه قوای ذهنی، جسمی، شخصیتی و اجتماعی کودک منجر به ظهور بازی های آموزشی شده است. (مهجور، ۱۳۷۰). نقش بازی های دبستانی از دیدگاه اصول تعلیم و تربیت در فرهنگ آموزش و پرورش، جایگاه بسیار ارزشمند و مهم است. بازی به عنوان فرایندی بسیار مهم در رشد و نمو کودک از بدو تولد تا سنین بالاتر در رشد و تکامل قوای ذهنی و جسمی او کمک بسزایی خواهد داشت و او را فردی خود ساخته و مفید بار خواهد آورد. کودک در دو سه ماه اول زندگی برای برقراری ارتباط با محیط، فعالیت چشمگیری از خود بروز می دهد، ولی پس از گذشت زمان کوتاهی، به سرعت پیشرفت می کند. بازی هایی که در سال های اول دبستان و در طول دوره ابتدایی ظاهر می شوند بیشتر از نوع بازی های سازنده با خلاق می باشند این گونه بازی ها با واقعیت زندگی انسان ارتباط دارند و در صورتی که کودک در این سال ها با این قبیل بازی ها بیشتر انس داشته باشد علاوه بر اینکه استعدادهای او